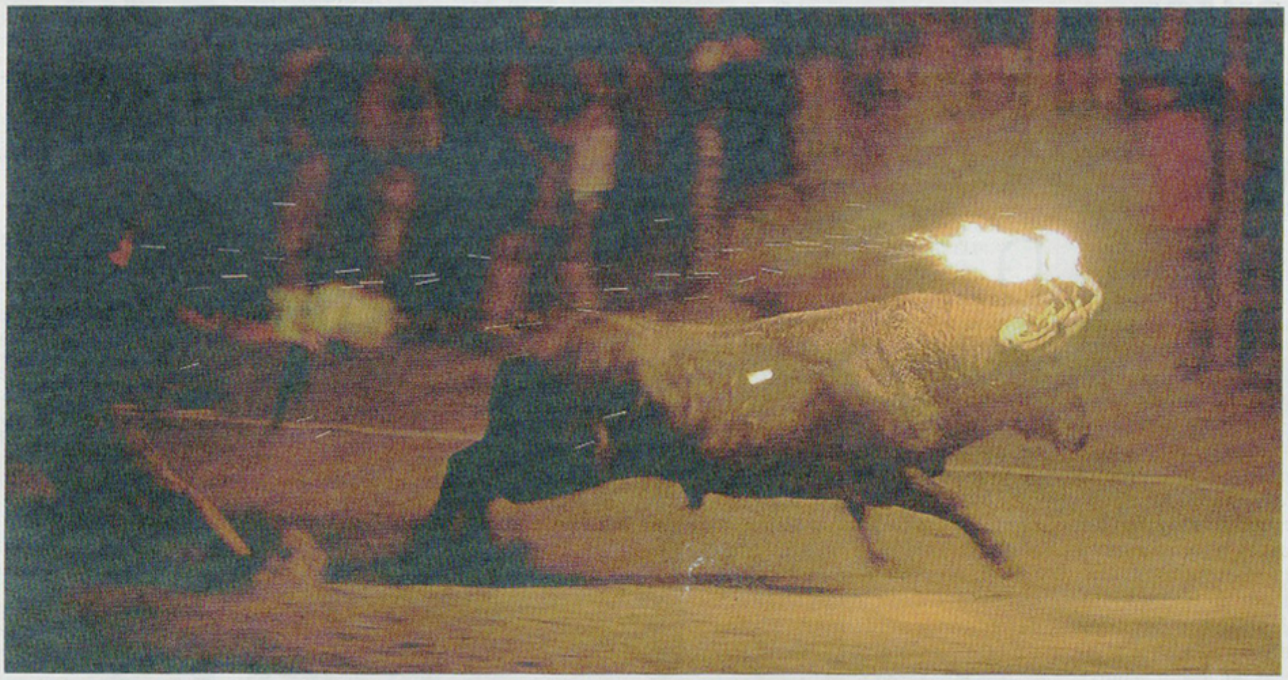

Moment clau, el de soltar la cua. És el bou de la ramaderia Margalef que la colla d'Amposta va embolar dimecres a la nit ■ JOSÉ CARLOS LEÓN

Embolar un bou en menys de quatre segons

AFICIÓ · Els embolats són la modalitat taurina més qüestionada per les protectores, però també una de les que més aficionats apleguen **EMBOLADORS** · A l'Ebre hi ha diverses colles que embolen, una de les més actives és la d'Amposta, que des de fa vuit anys organitza un concurs nacional

Roser Royo
AMPOSTA

Embolar bous s'ha convertit els últims anys en una tasca gairebé professional a l'Ebre. Fins al punt que els emboladors són capaços de collar la ferramenta amb les boles d'estopa sobre el cap d'un brau i encendre-les en menys de quatre segons. Un rècord en els últims concursos d'emboladors.

A Amposta, un dels municipis amb més tradició taurina de l'Ebre, hi ha una de les colles més actives. Funciona des del 1996 i arriba a embolar una mitjana de 60 bous per temporada, a més de participar en una trentena de concursos arreu de l'Estat. Els integrants tenen entre 19 i 35 anys i els criden dels pobles veïns, ja que no cada municipi té la seua colla, però també de Saragossa, València, Madrid i fins i tot han arribat a embolar un bou a Sinceleso (Colòmbia). "Va ser una cosa puntual fruit d'un documental que ens van fer", explica Quique Morales, un dels integrants més veterans de la colla.

Aquesta colla cobra entre 150 i 250 euros per embolar un animal. A aquests diners cal afegir-hi els que recol·lecten de les rifes i que reinvertixen en material i en l'organització d'actes taurins a la seua ciutat, com ara el Concurs Nacional d'Emboladors, la vuitena edició del qual tindrà lloc aquest dissabte dins la festa major. Hi participaran cinc colles, que provenen de Saragossa, Navarra, València i Madrid, a banda dels mateixos ampostins.

> **"L'embolada** dura tan poc temps que el bou ni s'adona del que passa"

Com s'aprèn a ser emboladador? Els d'Amposta, que tenen com a crit de guerra "*A muerte morir*", es van comprar fa quinze anys dos bous braus de més de 400 quilos, es van construir una placeta i van anar provant, segons diu Quique Morales. Expliquen que per embolar un bou calen vuit persones. Un lliga la corda al piló, l'altre li col·loca la ferramenta amb les boles, dos més l'ajusten a les banyes amb les femelles d'orelles, el que li aguanta la cua, dos més per prendre foc en cadascuna de les boles i, finalment, el que li talla la corda. "És important que tots sapiguem fer de tot, per si algú falla", diu Miki Nieto, que normalment és el que aguanta el bou per la cua, una de les tasques més perilloses. "Si el bou nota que estàs cansat, es gira i va contra teu", assenyala.

Patiment físic i psíquic

El bou embolat és una de les modalitats taurines més qüestionades per les protectores d'animals. Consideren que s'infringeix al bou un patiment no només físic, sinó també psíquic, en immobilitzar-lo amb el cap contra un piló i posar-li foc damunt el cap. "L'embolada dura tan poc que el bou no té temps de patir, ni s'adona del que passa", argumenta Sisco Ramos, un altre veterà de la colla. "Les boles les tenen a una distància de 40 centímetres del cap i pràcticament no nota l'escalfor", hi afegeix Quique Morales, que precisa que a més ja fa anys que, en lloc de quitrà, s'utilitza estopa per confeccionar les boles, i això evita que caiguen guspires.

Els emboladors veuen amb escepticisme la nova llei que regula la festa dels bous a Catalunya, i d'entrada els sembla poca la durada establerta per al bou embolat: 15 minuts és el temps màxim en què l'animal pot portar les boles enceses. "Crec que mitja hora estaria bé", diu Morales, que constata que al País Valencià el bou pot estar-hi tranquil·lament una hora o una hora i mitja. L'Agrupació de Penyes Taurines també ha posat el tema sobre la taula, ja que el cost d'un embolat, si és salvatge, pot arribar als 7.000 euros. "No hi ha res impossible, però estem parlant d'una llei que no fa ni un any que es va aprovar, aquestes consideracions les haurien d'haver fet abans", assenyalava per la seua banda el delegat del govern a l'Ebre, Xavier Pallarés.

La polèmica pren força aquests dies de plena efervescència taurina, en què els municipis amb més tradició (Amposta, Deltebre i l'Aldea) celebren les seues festes. En deu dies s'han programat un total de 23 bous embolats. ■

Font: biblioteca.tortosa.cat